

ČTYŘI PARDUBIČTÍ HERCI ZTVÁRNĚJÍ NA JEVIŠTI CHAPLINA

Na tak dobře udělané divadlo se skvěle hledí

PARDUBICE - Díky autoru a režisérovi Zdeňku Duškovi může Východočeské divadlo nabídnout divákům přitažlivý spektakl. Inscenace původní hry *Chyťte Chaplina!*, jejíž premiéra se uskutečnila před loňskými Vánocemi, je pozoruhodná hned z několika důvodů. Zachycuje nejpodstatnější události z prakticky celého života legendárního filmového tvůrce, přičemž o titulní postavu se dělí hned čtyři herci – každý z nich po svém a všichni velmi poutavým způsobem a dobře. Pardubická scéna si takovéto představení rozhodně zaslouží.

Všichni pardubičtí Chaplinové pěkně pohromadě. Zleva Martin Mejzlík, Zdeněk Rumpík, Ladislav Špiner a Jiří Hába. V pozadí ještě Karolína Safránková.
Foto: PATRIK BORECKÝ

Naplnit úkol, který si Zdeněk Dušek uložil, muselo být hodně náročné. Příběh Charlese Chaplina je natolik košatý, plný zvratů a těžkostí, že postihnout rozhodné momenty v něm znamená pečlivě vybírat a vyhnout se zároveň rizikům jakýchkoli svůdných generalizací a z nich vyplývajících zjednodušení. Je dobře, že autor nešel ani cestou dnes u dramatiků oblíbenou – vybrat si jednu detailní situaci, tu rozpitvat a z mikroskopických částic sestavit „pravdu“. Dušek vytvořil na jevišti skutečné životopisné drama, ať už tahle charakteristika může někomu přijít trochu didaktická. Striktně se držel ověřených a ověřitelných faktů, vycházel nejen z Chaplinovy autobiografie, ale i z dokumentární literatury. Divák, jenž se o Chaplinovu tvorbu a život zajímal již dříve, tak sice nemusí považovat pardubickou inscenaci za objevnou ve smyslu odkrytí nových faktů a souvislostí, i jemu se však dozajista dostane překvapení, jak účelně

to vše lze shrnout na ploše necelých třech hodin s využitím ryze divadelních, ale samozřejmě, jelikož jde o svět stříbrného plátna, i filmových prostředků. Když se v závěru hry objeví na jevišti Alexander Postler v roli Jackieho Coogana, jehož autentický dětský herecký výkon ve slavném snímku *Kid* předtím opanoval scénu ze staženého plátna, nemůže to nepůsobit dojmem. Ano, i velká dávka nostalgie má pochopitelně v Duškově hře své místo, přispívá k tomu i využití Chaplinovy hudby perfektně doplněné muzikou Daniela Fikejze, mnohem podstatnější jsou však okamžiky, kdy jde o setsakra vážné věci. A že jich v Chaplinově životě bylo. Řeší se principiální otázky umělecké tvorby, vize, genialita, vztah k matce, k ženám, k dětem, k penězům, politická příkoří. Většinou ve zkratce, ale mocně a úderně. Divák může být z toho všeho někdy až zahlcen, naštěstí však existuje cosi jako humanita a osobní lidskost hlavního hrdiny,

také třeba občas chybujícího, umožňující nástrahy a překážky překonat.

Srovnávat herecké výkony čtyř pardubických představitelů Chaplina není namístě. Vybráni byli dobře – Jiří Hába překypuje dravostí mládí, Ladislav Špiner je excelentní v postižení rozporu mezi úspěchem a pochybami, Martin Mejzlík vyniká až útrpným vyjádřením nutnosti zachovat si lidskou tvář a optimismus i za nejtěžších okolností a Zdeňku Rumpíkovi se podařilo vystihnout charakter již zestárlého umělce, jenž si je vědom, že jeho doba odchází, ale on stále má co říci a chce tak učinit. Inscenace nabývá na síle i zásluhou dalších hereckých výkonů, skvěle zvládnutých postav je v ní početně.

Myslím, že na takové divadlo se dobře hledí. Snad něco přinese a předá i mladším divákům, pro něž může být tenhle svět už přece jen trošinku vzdáleným.

ROMAN MARČÁK